

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2021-05-05 kl. 13:00-14:05
Plats	Distans via Teams
Beslutande ledamöter	Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande) Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande) Torbjörn Tegnhammar (M) (2:e vice ordförande) Andréas Schönström (S) Rose-Marie Carlsson (S) Mubarik Mohamed Abdirahman (S) Emma-Lina Johansson (V) Håkan Fäldt (M) Helena Nanne (M) Magnus Olsson (SD) Anders Olin (SD) Måns Berger (MP) ersätter Stefana Hoti (MP) Anton Sauer (C) ersätter Vakans C (C)
Ej tjänstgörande ersättare	Anders Rubin (S) Nils Anders Nilsson (S) Frida Trollmyr (S) Sanna Axelsson (S) Sara Wettergren (L) Anders Skans (V) John Roslund (M) John Eklöf (M) Tony Rahm (M) Nima Gholam Ali Pour (SD) Rickard Åhman Persson (SD)
Övriga närvarande	Carina Nilsson (S) (Ordförande) (Kommunfullmäktige) Sedat Arif (S) (Kommunalråd) Eva Bertz (L) (Kommunalråd) Andreas Norbrant (Stadsdirektör) Tomas Barring (Chefsjurist) Jan-Inge Ahlfridh (VD Malmö Stadshus AB) Jonas Rosenkvist (Avdelningschef) Magdalena Bondeson (Sektionschef) Anna-Lena Alnerud (Sekreterare) Daniel Svartek (Stadsjurist) Anna Westerling (Ekonomidirektör) Ann Andersson (Budgetchef)
Underskrifter	Sekreterare Anna-Lena Alnerud Ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh Justerande Torbjörn Tegnhammar

Micael Nord (Avdelningschef)
Erica Arvebratt (tf HR-direktör)
Anders Mellberg (Kommunikationsdirektör)
Nicklas Sjöqvist (Presschef)

Utses att justera Torbjörn Tegnhammar

Justeringen 2021-05-18

Protokollet omfattar §158

§ 158 Remiss från Finansdepartementet - Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46)

STK-2021-46

Sammanfattning

Malmö stad har av Finansdepartementet fått möjlighet att lämna synpunkter på Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46). Betänkandet tillkom efter att regeringen den 2 augusti 2018 beslutade att tillsätta en kommitté (dir 2018:24) för ökad ekonomisk jämlikhet – en jämlikhetskommission – med uppdrag att lämna förslag som syftar till att långsiktigt öka den ekonomiska jämlikheten och öka möjligheterna till social rörlighet. Kommissionens förslag ska sammantaget bidra till ökad jämställdhet och en förbättrad integration.

Under ärendets beredning har arbetsmarknads- och socialnämnden, förskolenämnden, grundskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden, kulturnämnden, MKB Fastighets AB, stadsbyggnadsnämnden samt tekniska nämnden getts möjlighet att yttra sig.

Förslag till yttrande avser främst kommunernas ansvar och åtaganden. Förslaget är att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen godkänna förslag till yttrande och skickar det till Finansdepartementet.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Finansdepartementet.

Beslutsgång

Ordföranden Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Torbjörn Tegnhammar (M) yrkar avslag på ärendet i sin helhet.

Anton Sauer (C) och Magnus Olsson (SD) instämmer i Torbjörn Tegnhammars (M) yrkande om avslag.

Måns Berger (MP) yrkar att förslag till yttrande ersätts med ett nytt förslag:

"Jämlikhetskommissionens betänkande innehåller en rad förslag och synpunkter som kommunstyrelsen i Malmö delar. Kommunstyrelsen ser det som mycket angeläget att de ekonomiska klyftorna i samhället minskar och att tryggheten på arbetsmarknaden ökar. Det finns dock vissa tveksamheter som vi vill belysa närmare.

Mottagande och integration

Kommunstyrelsen är kritiska till betänkandets förslag att upphäva EBO-lagen. 173 av de 190 asylsökande som har valt att flytta till Malmö via EBO har fått avslag på sin ansökan om

dagersättning eftersom de har flyttat in i områden som undantagits enligt EBO. Målet att stoppa eller begränsa inflyttningen till dessa områden har alltså inte uppnåtts, vilket gör det tydligt att andra åtgärder behöver vidtas för att minska segregationen. Kommunplaceringarna behöver skyndas på och anläggningsboendena reformeras så att de är mer ändamålsenliga. De behöver till exempel ligga på platser där det finns goda förutsättningar för framtida integration. Mindre enheter inne i tätorterna är att föredra framför stora komplex på landet. Dessutom bör Migrationsverket få ett förändrat uppdrag där strävan efter integration ska vara ledande för myndighetens planering och placering av boeendebjudanden. Människor väljer av begripliga skäl att bo där det finns hyresbostäder, där hyrorna är låga, där det finns släkt eller vänner och där det finns möjlighet att söka arbeten. Begränsningen har inte lett till att minska segregationen eller förbättra livssituationen för de asylsökande, det har däremot lett till att asylsökande får sämre ekonomi då de nekas dagsersättning. En viss valmöjlighet för var i landet en asylsökande vill bo bör säkerställas även för den som väljer anläggningsboende. Detta skapar en reell möjlighet för människor att välja anläggningsboende utan att behöva välja bort närheten till ett redan befintligt nätverk.

Även om betänkandet resonerar kring etableringstiden och pekar på att den i dagsläget är allt för kort, så lämnar man inte en tydlig rekommendation om förlängning. Kommunstyrelsen i Malmö vill understryka vikten av att etableringstiden förlängs, en rimlig etableringstid med kvalitativa insatser är troligtvis en av de mest effektiva åtgärderna för att förbättra integrationen.

Bostad

Kommunstyrelsen är kritisk till betänkandets förslag att frågan om marknadshyror fortsatt ska utredas. Marknadshyror har en konstaterad negativ effekt på hushåll med låga inkomster och det finns inte evidens för marknadshyrors effekt på rörligheten inom det befintliga beståndet av bostäder. Frågan om marknadshyror är starkt kritiserad av hyresgäströrelsen och det finns en rad internationella exempel som påvisar negativa ekonomiska och sociala effekter för framförallt hyresgäster, men även för samhället i stort där marknadshyror införts. En fortsatt utredning kan förvisso tydliggöra de problem som marknadshyror medför, men eftersom marknadshyror inte kommer leda till ökad jämlikhet eller bidra till att nå några av målen i utredningens direktiv anser vi att frågan om marknadshyror bör anses vara färdigbehandlad. Det finns många goda förslag i betänkandet som kan leda till en bättre bostadspolitik och bättre tillgång till bostäder i stort, men marknadshyror är inte ett av dessa.

Skola och utbildning

Kommunstyrelsen delar inte kommissionens rekommendation att staten ska åta sig ett större ansvar för skolan. Tidigare utredningar har inte kunnat visa att en regionalisering av Skolverket skulle vara den lösning som bäst skulle gagna det svenska skolväsendet. I utredningen framgår att kommunerna även framgent kommer att ha huvudmannaansvaret för skolan. Genomförs utredningens rekommendation kommer dock ansvar och befogenheter att flyttas från kommunal till regional/statlig nivå vilket påsikt riskerar att underminera det kommunala huvudmannaansvaret och göra skolans styrkedja än mer otydlig. Ett annat förslag på skolområdet är att begränsa den fria etableringsrätten genom en förhandsprövning av behovet. Det är mycket bra förslag, men däremot menar kommunstyrelsen att det bör vara kommunen i egenskap av huvudman och inte skolverket som gör bedömningen.

Kommunstyrelsen är vidare kritisk till att göra förskolan till en del av det obligatoriska skolväsendet. Skälen till detta är flera. Den överväldigande majoriteten av Malmö barn i

förskoleåldern är inskrivna i förskolan. En obligatorisk förskola skulle innebära att ytterligare barn skrivs in i den svenska förskolan men samtidigt att den stora majoriteten barn som redan är inskrivna, övergå från att delta på frivillig grund till att få en, kanske daglig, närvaroplikt. För att motivera det ingrepp som ett obligatorium innebär i alla familjers frihet och privatliv krävs att förskolorna i Sverige generellt håller en hög och någorlunda likvärdig kvalitet. Detta inte fallet överallt. I 20 – 30 procent av förskolorna är kvaliteten idag otillräcklig enligt forskare och Skolinspektionen. Om barnen inte får möta en verksamhet av god kvalitet finns alltså stor risk att reformen inte står i proportion till ingreppet. De positiva effekterna av förskola förutsätter enligt forskning att utbildningen är av hög och likvärdig kvalitet. Förskola av låg kvalitet kan tvärtom ha negativa effekter för barnen. Stora kvalitetskillnader mellan förskolor riskerar istället att förstärka skillnader i barns förutsättningar och utveckling."

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Reservationer och särskilda yttranden

Torbjörn Tegnhammar (M), Håkan Fäldt (M), Helena Nanne (M) och Anton Sauer (C) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en gemensam skriftlig reservation, bilaga 2.

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation, bilaga 3.

Måns Berger (MP) reserverar sig mot beslutet och lämnar in en skriftlig reservation, bilaga 4.

Emma-Lina Johansson (V) lämnar in ett särskilt yttrande, bilaga 5.

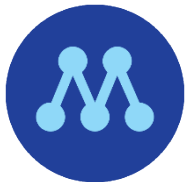
Beslutet skickas till

Finansdepartementet
Arbetsmarknads- och socialnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
Kulturnämnden
MKB Fastighets AB
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 210426 §243 med Reservation (M)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210426 Remiss från finansdepartementet - Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46)
- Förslag till yttrande
- Remiss från Finansdepartementet
- Beviljat anstånd till 5 maj, Fi2020/03418
- En gemensam angelägenhet volym 1
- En gemensam angelägenhet volym 2

- Förskolenämnden beslut 210331 § 46 med Reservation (SD) och (M+C)
- Remissvar från förskolenämnden
- Kulturnämnden beslut 210330 § 24 med Reservation (SD)
- Remissvar från kulturnämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslut 210326 § 51 med Särskilt yttrande (L) och (V) och muntlig Reservation (C+M) och (SD)
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Tekniska nämnden beslut 210323 § 89 med Särskilt yttrande (V)
- Remissvar från tekniska nämnden
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 210324 § 39 med Reservation (M+C+KD) och muntlig Reservation (SD)
- Remissvar från hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 210325 § 92 med Reservation (M+C), (SD), (V) Särskilt yttrande (L)
- Remissvar från stadsbyggnadsnämnden
- Grundskolenämnden beslut 210324 § 40 med Reservation (C),(M) och (SD) och Särskilt yttrande (L) och (MP)
- Remissvar från grundskolenämnden
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 210325 § 108 med Reservation (M+C) och (SD)
- Remissvar från arbetsmarknads- och socialnämnden
- Remissvar från MKB Fastighets AB

Reservation

Kommunstyrelsen 2021-05-05

Ärende. 4 Remiss från Finansdepartementet – Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet, SOU 2020:46

Moderaterna och Centerpartiet yrkade avslag till yttrandet till förmån för Moderaternas och Centerpartiets reservation i arbetsmarknads- och socialnämnden.

Moderaterna är kritiska till flera av de förslag som utredningen föreslår. Utredningens ansats är i grund och botten problematisk och bygger i stora delar på en bidragslinje som redan präglat vår stad i allt för stor utsträckning.

Utredningen föreslår att konsekvenserna för anställningstryggheten för visstidsanställda ska utredas särskilt. Det bygger på en förenklad bild av arbetsmarknaden. Trygghet handlar inte bara om anställningsvillkor, utan också om frågor som rör kompetensutveckling och lärande genom hela arbetslivet. Vi menar att dessa frågor också bör beaktas då exempelvis avsaknad av utbildning, eller utbildning som det inte finns ett behov av på arbetsmarknaden, kan vara ett större hot mot tryggheten. En person med utbildning och erfarenhet som efterfrågas på arbetsmarknaden, men som för tillfället har en visstidsanställning, är sannolikt mer trygg inför framtiden än en person som förvisso har en tillsvidareanställning, men som har utbildning och erfarenhet inom områden som är på väg att försvinna till exempel till följd av digitalisering.

Ett annat förslag som utredningen presenterar är att införa ett lagstadgat krav på hyresgästernas möjlighet att välja nivå vid renovering. Det är dels ett förslag som strider mot äganderätten, men också ett förslag som riskerar att renovering av fastigheter blir dyrare för fastighetsägare vilket i slutändan får finansieras av hyresgästerna.

Vidare anser vi att det är önskvärt med ett större statligt ansvar för nyanlända flyktingars bosättning, etableringsinsatser och försörjning. Vi vänder oss dock mot beskrivningen i yttrandet. Till viss del stämmer det att staten backat från ansvaret att finansiera kostnader som uppstår till följd av statliga beslut, men vi vill poängtera att Malmö stad också har valt att ta ett större ansvar i flera delar. Långsiktiga boendelösningar som sträcker sig förbi de två åren i etableringsprocessen och kravlös hantering av ekonomiskt bistånd är två exempel på detta. Mycket av kostnaderna som drabbar staden alltså självförvållade.

Då vårt förslag ej vann gehör reserverar vi oss till förmån för eget yrkande

Torbjörn Tegnhammar (M)

Håkan Fäldt (M)

Helena Nanne (M)

Anton Sauer (C)

Med instämmande av

John Roslund (M)

John Eklöf (M)

Tony Rahm (M)

Reservation

Kommunstyrelsen

Ärendenummer: STK-2021-46

Remiss från Finansdepartementet – Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet, SOU 2020:46

Enligt förslaget till yttrande ställer sig Malmö stad i huvudsak bakom betänkandet. Sverigedemokraterna är mycket kritiska till betänkandet.

Betänkandet föreslår höjda skatter som ett sätt att bemöta påfrestningar på hushåll och offentliga finanser som covid-19 har lett till. Enligt betänkandet ska resursstarka grupper i samhället ta en större del av bördan. Sverigedemokraterna motsätter sig en sådan Robin-Hood-politik.

Sverigedemokraterna vill se en höjd och avreglerad föräldrapenning. All reglering i föräldraförsäkringen rörande vem av föräldrarna som ska vara hemma med barnet bör avskaffas. Enligt betänkandet däremot ska fler föräldrapenningdagar reserveras för varje förälder och föräldrapenningdagar på grundnivå bör individualiseras.

Betänkandet föreslår att yrkesvägledning ska motverka könsbundna yrkesval. Sverigedemokraterna anser att det är upp till varje individ att välja ett yrke, även om yrket skulle vara könsbundet.

Betänkandet föreslår att fristående skolor behöver integreras bättre i det nationella utbildningssystemet och att den fria etableringsrätten måste begränsas. Sverigedemokraterna håller

inte med. En integration av fristående skolor i det offentliga utbildningssystemet skulle motverka själva syftet med friskolor som ska vara självständiga och ha enskilda huvudmän.

Sverigedemokraterna anser inte att studie- och yrkesvägledningen ska verka för att öka intresset för yrkesval som överskrider traditionella könsrollsgränser. Varje individ ska få stöd i att närma sig arbetslivet och fullfölja sina drömmar, utan att studie- och yrkesvägledaren beaktar elevens kön. Det är elevernas ambitioner, kunskapsnivå och intressen som ska beaktas i studie- och yrkesvägledningen.

Sverigedemokraterna ställer sig positiva till en central läromedelsgranskning. Mer styrning i läromedelsinköpen skulle både främja skolans likvärdighet, öka kvalitén hos läromedlen, avlägsna oseriösa aktörer från läromedelsmarknaden, samt minska utgifterna för skolenheter. Detta framgår inte i förslaget till yttrande.

Sverigedemokraterna yrkar avslag på förslaget till yttrande. Då vårt yrkande inte fick gehör reserverar vi oss mot beslutet.

Magnus Olsson (SD)

Anders Olin (SD)

Nima Gholam Ali Pour (SD)

Rickard Åhman – Persson (SD)

2021-05-05

Reservation

Kommunstyrelsen, 2021-05-05

Remiss från Finansdepartementet - Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet, SOU 2021:46

Diarienumr.: STK-2021-46

Miljöpartiet yrkade på att kommunstyrelsen i Malmö skulle lämna följande yttrande:

“Jämlikhetskommissionens betänkande innehåller en rad förslag och synpunkter som kommunstyrelsen i Malmö delar. Kommunstyrelsen ser det som mycket angeläget att de ekonomiska klyftorna i samhället minskar och att tryggheten på arbetsmarknaden ökar. Det finns dock vissa tveksamheter som vi vill belysa närmare.

Mottagande och integration

Kommunstyrelsen är kritiska till betänkandets förslag att upphäva EBO-lagen. 173 av de 190 asylsökande som har valt att flytta till Malmö via EBO har fått avslag på sin ansökan om dagarsättning eftersom de har flyttat in i områden som undantagits enligt EBO. Målet att stoppa eller begränsa inflyttningen till dessa områden har alltså inte uppnåtts, vilket gör det tydligt att andra åtgärder behöver vidtas för att minska segregationen. Kommunplaceringarna behöver skyndas på och anläggningsboendena reformeras så att de är mer ändamålsenliga. De behöver till exempel ligga på platser där det finns goda förutsättningar för framtida integration. Mindre enheter inne i tätorterna är att föredra framför stora komplex på landet. Dessutom bör Migrationsverket få ett förändrat uppdrag där strävan efter integration ska vara ledande för myndighetens planering och placering av boendeeerbjudanden. Människor väljer av begripliga skäl att bo där det finns hyresbostäder, där hyrorna är låga, där det finns släkt eller vänner och där det finns möjlighet att söka arbeten. Begränsningen har inte lett till att minska segregationen eller förbättra livssituationen för de asylsökande, det har däremot lett till att asylsökande får sämre ekonomi då de nekas dagarsättning. En viss valmöjlighet för var i landet en asylsökande vill bo bör säkerställas även för den som väljer anläggningsboende. Detta skapar en reell möjlighet för människor att välja anläggningsboende utan att behöva välja bort närheten till ett redan befintligt nätverk.

Även om betänkandet resonerar kring etableringstiden och pekar på att den i dagsläget är allt för kort, så lämnar man inte en tydlig rekommendation om förlängning. Kommunstyrelsen i Malmö vill understryka vikten av att etableringstiden förlängs, en rimlig etableringstid med kvalitativa insatser är troligtvis en av de mest effektiva åtgärderna för att förbättra integrationen.

Bostad

Kommunstyrelsen är kritisk till betänkandets förslag att frågan om marknadshyror fortsatt ska utredas. Marknadshyror har en konstaterad negativ effekt på hushåll med låga inkomster och det finns inte evidens för marknadshyrors effekt på rörligheten inom det befintliga beståndet av bostäder. Frågan om marknadshyror är starkt kritiserad av hyresgäströrelsen och det finns en rad internationella exempel som påvisar negativa ekonomiska och sociala effekter för framförallt hyresgäster, men även för samhället i stort där marknadshyror införts. En fortsatt utredning kan förvisso tydliggöra de problem som marknadshyror medför, men eftersom marknadshyror inte kommer leda till ökad jämlikhet eller bidra till att nå några av målen i utredningens direktiv anser vi att frågan om marknadshyror bör anses vara färdigbehandlad. Det finns många goda förslag i betänkandet som kan leda till en bättre bostadspolitik och bättre tillgång till bostäder i stort, men marknadshyror är inte ett av dessa.

Skola och utbildning

Kommunstyrelsen delar inte kommissionens rekommendation att staten ska åta sig ett större ansvar för skolan. Tidigare utredningar har inte kunnat visa att en regionalisering av Skolverket skulle vara den lösning som bäst skulle gagna det svenska skolväsendet. I utredningen framgår att kommunerna även framgent kommer att ha huvudmannaansvaret för skolan. Genomförs utredningens rekommendation kommer dock ansvar och befogenheter att flyttas från kommunal till regional/statlig nivå vilket på sikt riskerar att underminera det kommunala huvudmannaansvaret och göra skolans styrkedja än mer otydlig. Ett annat förslag på skolområdet är att begränsa den fria etableringsrätten genom en förhandsprövning av behovet. Det är mycket bra förslag, men däremot menar kommunstyrelsen att det bör vara kommunen i egenskap av huvudman och inte skolverket som gör bedömningen.

Kommunstyrelsen är vidare kritisk till att göra förskolan till en del av det obligatoriska skolväsendet. Skälen till detta är flera. Den överväldigande majoriteten av Malmö barn i förskoleåldern är inskrivna i förskolan. En obligatorisk förskola skulle innebära att ytterligare barn skrivs in i den svenska förskolan men samtidigt att den stora majoriteten barn som redan är inskrivna, övergå från att delta på frivillig grund till att få en, kanske daglig, närvaroplikt. För att motivera det ingrepp som ett obligatorium innebär i alla familjers frihet och privatliv krävs att förskolorna i Sverige generellt håller en hög och någorlunda likvärdig kvalitet. Detta inte fallet överallt. I 20 – 30 procent av förskolorna är kvaliteten idag otillräcklig enligt forskare och Skolinspektionen. Om barnen inte får möta en verksamhet av god kvalitet finns alltså stor risk att reformen inte står i proportion till ingreppet. De positiva effekterna av förskola förutsätter enligt forskning att utbildningen är av hög och likvärdig kvalitet. Förskola av låg kvalitet kan tvärtom ha

negativa effekter för barnen. Stora kvalitetskillnader mellan förskolor riskerar istället att förstärka skillnader i barns förutsättningar och utveckling.”

Då vårt förslag inte vann gehöv valde vi att reservera oss mot beslutet.

För Miljöpartiet de gröna
Stefana Hoti, ledamot kommunstyrelsen

Med instämmande av
Måns Berger, ersättare kommunstyrelsen

Vänsterpartiet

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 2021-05-05: Ärende 4 Remiss från Finansdepartementet - Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet

Vi ser på det stora hela positivt på de förslag jämlikhetskommissionen lägger fram men saknar förslag om att stoppa vinst i välfärden och särskilt i skolan. Det fria skolvalet och framväxandet av friskolor med vinstintresse är enligt oss den enskilt största orsaken till den stora ojämlikheten i skolan idag och därför anser Vänsterpartiet att detta borde lyftas fram.

Det behövs lagstiftning för att säkerställa att kommuner inte använder vinst från allmännyttiga bostadsföretag till annat än att skapa bättre villkor för hyresgästerna. Det måste även förtydligas att den eventuella vinst som tas ut och som ska användas till sociala förebyggande insatser som bevisligen förbättrar boendemiljö och minskar segregation, ska förbättra villkoren specifikt för hyresgästerna i de allmännyttiga bostadsbolagen.

Malmö 2021-05-05

Emma-Lina Johansson (V)

**Med instämmande av
*Anders Skans (V)***